

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 494/2011-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. februára 2012 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošikovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti Mgr. I. L., B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. M., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. I. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. I. L. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré jej je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť Mgr. I. L. trovy konania v sume 314,18 € (slovom tristoštrnásť eur a osemnásť centov) na účet advokátky JUDr. D. M., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júna 2011 doručená sťažnosť Mgr. I. L., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. M., B., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 138/2008 a postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že žalobou sťažovateľky z 5. augusta 2008 doručenou Okresnému súdu Bratislava I sa začalo konanie v právnej veci sťažovateľky proti odporcovi B., B. (ďalej len „odporca“), o náhradu škody na zdraví a o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 10 C 138/2008. Okresný súd Bratislava I spis 5. marca 2009 odstúpil okresnému súdu, kde je namietané konanie vedené pod sp. zn. 11 C 24/2009.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Dňa 9. 3. 2009, t. j. až po vyše 6 mesiacoch, bola žaloba zo dňa 5. 8. 2008 z dôvodu príslušnosti doručená Okresnému súdu Bratislava III (listom zo dňa 27. 2. 2009). Na Okresnom súde Bratislava III je predmetná vec vedená pod č. k. 11 C/24/2009.

Z dôvodu, že sťažovateľka mala za to, že v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava I došlo k zbytočným prietahom, sťažnosťou zo dňa 24. 4. 2009, podanou Ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky, upozornila na túto skutočnosť a domáhala sa ochrany, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietahov. Na predmetnú sťažnosť zo dňa 24. 4. 2009 sťažovateľka nedostala zo strany súdu žiadnu odpoveď...

V namietanom konaní vedenom pod č. k. 11 C 24/2009 od postúpenia žaloby Okresnému súdu Bratislava III do podania tejto ústavnej sťažnosti sa z ôsmich súdom nariadených pojednávanií uskutočnili len dve pojednávania, a to pojednávanie nariadené na deň 1. 7. 2010 a na deň 9. 9. 2010. Pojednávania nariadené na deň 14. 10. 2010, 8. 3. 2011 a 7. 6. 2011 boli zrušené. Právny zástupca žalovaného celkovo trikrát ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaniach nariadených na 29. 4. 2010, 10. 6. 2010 a 21. 4. 2011, v dôsledku čoho Okresný súd Bratislava III uvedené pojednávania odročil. Vzhľadom na uvedené ako aj s poukazom na skutkový stav opísaný v článku I tejto ústavnej sťažnosti máme za to, že Okresný súd Bratislava III bol nečinný v období od 9. 3. 2009 do 13. 5. 2009, od 22. 6. 2009 do 28. 7. 2009, od 22. 9. 2009 do 11. 1. 2010, od 8. 2. 2010 do 30. 6. 2010 a od 10. 9. 2010.

Zároveň s poukazom na ust. § 119 ods. 1 O. s. p. považujeme za neefektívny postup sudcu Okresného súdu Bratislava III, ktorý bez náležitého posúdenia vyhovel všetkým žiadostiam právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávanií, v dôsledku čoho nepochybne došlo k predĺženiu doterajšieho priebehu namietaného konania...“

Vychádzajúc z popisu doterajšieho priebehu namietaného konania sťažovateľka tvrdí, že „... neodôvodnenou nečinnosťou Okresného súdu Bratislava I v konaní, ktoré bolo vedené pod č. k. 10 C 138/2008 (od 12. 8. 2008 do 26. 2. 2009), ako aj neodôvodnenou nečinnosťou Okresného súdu Bratislava III (od 9. 3. 2009 do 13. 5. 2009, od 22. 6. 2009 do 28. 7. 2009, od 22. 9. 2009 do 11. 1. 2010, od 8. 2. 2010 do 30. 6. 2010, od 10. 9. 2010) a súčasne neefektívnou činnosťou Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod č. k. 11 C 24/2009 došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného

práva sťažovateľky podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Mgr. I. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 138/2008 porušené boli.

2. Základné právo Mgr. I. L. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009 porušené boli.

3. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/24/2009 konal bez zbytočných prietáhov.

4. Mgr. I. L. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- Eur (slovom tritisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

5. Mgr. I. L. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7.000,- Eur (slovom sedemtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

6. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť Mgr. I. L. trovy konania v sume 314,18 Eur (slovom tristoštrnásť eur osemnásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. D. M., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 494/2011-22 z 22. novembra 2011 ju prijal na ďalšie konanie v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009, a vo zvyšnej časti ju odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právna zástupkyňa sťažovateľky a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nebolo možné očakávať ďalšie objasnenie veci.

Podpredsedníčka okresného súdu po predchádzajúcej výzve predložila ústavnému súdu v prípise sp. zn. Spr. 3515/2011 z 29. septembra 2011 vyjadrenie zákonnej sudkyne a uviedla, že sa s ním „*v plnom rozsahu stotožňuje*“. Vo vyjadrení zákonnej sudkyne je obsiahnutý popis doterajšieho priebehu namietaného konania, pričom v jeho záverečnej časti sa uvádza:

„Domnievam sa, že postupom súdu nebolo porušené právo navrhovateľky na prerokovanie veci v primeranej lehote.“

Predseda okresného súdu doplnil vyjadrenie zákonnej sudkyne a podpredsedníčky okresného súdu v prípise z 8. decembra 2011, v ktorom uviedol: „*Pridržiavam sa pôvodne podaného písomného vyjadrenia zo dňa 29. 9. 2011, ktoré dopĺňujem úkonmi súdu, ktoré boli vykonané. Dňa 30. 8. 2011 bolo pojednávanie odročené pre neprítomnosť a ospravedlnenie volanej svedkyne. Dňa 18. 10. 2011 bola vypočutá svedkyňa H., pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu odstúpenia spisu Ústavnému súdu. Spis*

z ústavného súdu bol vrátený 7. 11. 2011. 5. 12. 2011 bolo vo veci vytyčené pojednávanie na 17. 1. 2012.“

Právna zástupkyňa sťažovateľky nevyužila možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniam podpredsedníčky a predsedu okresného súdu z 29. septembra 2011 a 8. decembra 2011.

Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 24/2009 ústavný súd zistil tento priebeh namietaného konania:

1. Sťažovateľka doručila žalobu z 12. augusta 2008 o náhradu škody na zdraví a o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti Okresnému súdu Bratislava I, ktorý spis 5. marca 2009 odstúpil okresnému súdu, kde je namietané konanie vedené pod sp. zn. 11 C 24/2009.

2. Dňa 9. marca 2009 bol spis pridelený zákonnej sudkyni, ktorá 14. mája 2009 vyzvala sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku.

3. Podaním z 22. júna 2009 sťažovateľka požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov a zároveň predložila splnomocnenie na svoje zastupovanie v namietanom konaní advokátkou JUDr. D. M.

4. Dňa 29. júla 2009 okresný súd vyzval sťažovateľku na doloženie dokladov k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov (sťažovateľka si výzvu prevzala až 25. augusta 2009).

5. Po opätovnej výzve okresného súdu zo 4. septembra 2009 právna zástupkyňa sťažovateľky 22. septembra 2009 doručila doklady k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

6. Uznesením z 12. januára 2010 okresný súd rozhodol o oslobodení sťažovateľky od súdnych poplatkov.

7. Dňa 30. marca 2010 okresný súd nariadil pojednávanie na 29. apríl 2010. Právny zástupca odporcu podaním z 12. apríla 2010 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu kolízie termínov pojednávaní a požiadal o určenie nového termínu pojednávania; okresný súd nariadil z uvedeného dôvodu termín pojednávania na 10. jún 2010.

8. Pojednávanie nariadené na 10. jún 2010 sa neuskutočnilo opätovne z dôvodu kolízie termínov pojednávania právneho zástupcu odporcu; okresný nariadil nový termín pojednávania na 1. júl 2010.

9. Na pojednávaní konanom 1. júla 2010 boli prítomní účastníci konania, pojednávanie bolo ale odročené z dôvodu výpadku elektrickej energie na 9. september 2010.

10. Na pojednávaní konanom 9. septembra 2010 okresný súd vypočul svedkov a pojednávanie odročil na 14. október 2010; termín tohto pojednávania bol zrušený z dôvodu dočasného pridelenia zákonnej sudkyne na Krajský súd v Bratislave.

11. Dňa 11. októbra 2010 bol spis pridelený novej zákonnej sudkyňi, ktorá nariadila termín pojednávania na 8. marec 2011; toto pojednávanie sa neuskutočnilo (bolo zrušené z dôvodu OČR zákonnej sudkyne), pričom nový termín pojednávania bol nariadený na 21. apríl 2011.

12. Právny zástupca odporcu sa podaním z 31. marca 2011 ospravedlnil z účasti na pojednávaní nariadenom na 21. apríl 2011 z dôvodu čerpania dovolenky a požiadal o určenie nového termínu pojednávania.

13. Okresný súd 5. apríla 2011 nariadil nový termín pojednávania na 7. jún 2011; tento termín pojednávania bol okresným súdom 3. mája 2011 zrušený z dôvodu zmeny zákonnej sudkyne (spis bol opätovne pridelený pôvodnej zákonnej sudkyňi).

14. Dňa 27. mája 2011 okresný súd nariadil termín pojednávania na 30. jún 2011; z dôvodu ospravedlnenia právnej zástupkyne sťažovateľky bol určený nový termín pojednávania na 30. august 2011.

15. Pojednávanie uskutočnené 30. augusta 2011 bolo odročené na 18. október 2011 (z dôvodu neúčasti odporcu a súdneho znalca).

16. Pojednávanie konané 18. októbra 2011 bolo odročené na neurčito; dňa 5. decembra 2011 bol nariadený termín pojednávania na 17. január 2012.

17. Pojednávanie uskutočnené 17. januára 2012 bolo odročené na 28. február 2012.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods.1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou (v časti, v ktorej bola prijatá na ďalšie konanie, pozn.) domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná, čo je v zásade to isté právo, ktoré pre účastníka konania zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným

spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritéria, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľov.

1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe s'ťažovateľky, ktorou sa domáha proti odporcovi náhrady škody na zdraví v sume 200 000 Sk a náhrady nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti v sume 500 000 Sk. Z právneho hľadiska ide o rozhodovanie o veci, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy súdov prvého stupňa, a preto ústavný súd nepovažoval vec za právne zložitú. Vychádzajúc z obsahu spisu, ako aj dokumentácie predloženej s'ťažovateľkou ústavný súd pripustil, že vec je zo skutkového hľadiska zložitejšia, ale zároveň zdôraznil, že skutková zložitost' veci nemôže ospravedlňovať neefektívnu činnosť okresného súdu v namietanom konaní.

2. Správanie sťažovateľky ako účastníčky namietaného konania ústavný súd vyhodnotil ako aktívne a súčinnosťné; sťažovateľka reagovala včas na výzvy okresného súdu, zúčastňovala sa jednotlivých pojednávanií, označovala dôkazy na preukazovanie svojich tvrdení, pričom v doterajšom priebehu konania bola zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou. Skutočnosť, že právna zástupkyňa sťažovateľky sa ospravedlnila z pojednávania nariadeného na 30. jún 2011, nemala zásadnejší vplyv na postup okresného súdu v prerokúvanej veci. Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že správanie sťažovateľky ako účastníčky konania neovplyvnilo negatívne doterajší priebeh namietaného konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu v namietanom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/2003, IV. ÚS 267/2004, IV. ÚS 182/2008).

Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd síce v zásade nariadil pojednávania s primeraným časovým odstupom (výhrady z tohto hľadiska možno mať len k prvému pojednávaniu nariadenému po uplynutí viac ako jedného roka od odstúpenia veci okresnému súdu), ale tieto následne z rôznych dôvodov odročoval, pričom okrem jedného prípadu (ospravedlnenie právnej zástupkyne sťažovateľky z pojednávania nariadeného na 30. jún 2011) išlo v zásade vždy o dôvody, ktoré možno pripísať buď priamo (zmeny zákonných sudkýň, OČR zákonnej sudkyne), alebo aspoň nepriamo na ťarchu okresného súdu (tolerovanie ospravedlnení právneho zástupcu odporcu z dôvodu kolízie termínov pojednávanií, neúčasti samotného odporcu či znalca bez uplatnenia poriadkových opatrení v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku). Až do dňa rozhodovania ústavného súdu okresný súd nariadil celkom 13 pojednávanií, z ktorých sa reálne uskutočnilo len päť, pričom okresný súd zatiaľ po takmer troch rokoch od odstúpenia veci

Okresným súdom Bratislava I vo veci meritórne nerozhodol. Na tomto základe ústavný súd aj pri zohľadnení určitej miery skutkovej zložitosti veci konštatoval, že doterajšia činnosť okresného súdu v namietanom konaní bola neefektívna a nesmerovala k rozhodnutiu posudzovanej veci v primeranom čase.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že neefektívnou činnosťou okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a teda aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu prikázal, aby v ďalšom období konal v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 24/2009 bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 7 000 € z dôvodu právnej neistoty, ktorá negatívne vplýva na jej psychický stav, pričom „bývaním v Byte došlo k značnému doživotnému poškodeniu jej zdravia...“.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia. Pri určení jeho sumy ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti uplatňovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vychádzajúc predovšetkým z doterajšej dĺžky namietaného konania, neefektívnej činnosti okresného súdu, ako aj správania sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadost'učinenia v sume 1 500 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátkou JUDr. D. M. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2010, ktorá bola 741 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2011. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 123,50 €, t. j. spolu v sume 247 €, čo spolu s režijným paušálom dvakrát po 7,41 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 261,82 €. Keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľkou dane z pridanej hodnoty,

ústavný súd zvýšil odmenu (§ 18 ods. 3 vyhlášky) o 20 % DPH; celkovo tak ústavný súd priznal úhradu trov konania v sume 314,18 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2012